

Metodstöd med syfte att bidra vid analys och planering av medverkansaktiviteter

- **Metodstödet har tagit sin utgångspunkt i Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen, lärdomar från kartläggningen och TLV:s arbete**
- **I metodstödet beskrivs fem olika former av medverkan – för hur en myndighet (eller motsvarande organisation) kan arbeta tillsammans med patienter och brukare.**
 - Informera, efterfråga synpunkter, föra dialog – övergripande frågor, föra dialog – specifika frågor, ingå partnerskap.
- **För varje form konkretiseras aktiviteter som myndigheten behöver vidta och de kompetenser som krävs hos myndigheten samt hos patienter/brukare.**

Form för patientmedverkan	Informera	Efterfråga synpunkter	Föra dialog – övergripande frågor	Föra dialog – specifika frågor	Ingå partnerskap
Aktiviteter – myndighet	<ul style="list-style-type: none"> • Informera för att sprida och öka kunskap, t.ex. om fattade beslut 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulera specifika frågeställningar och efterfråga återkoppling från enskilda och/eller organisationer, t.ex. vid framtagande av rapporter eller andra underlag 	<ul style="list-style-type: none"> • Bjud in till samtal kring och nå samsyn i ett övergripande tema utifrån organisationers/ enskildas perspektiv t.ex. kring patienters behov kopplat till ett terapiområde 	<ul style="list-style-type: none"> • Bjud in till samtal kring och nå samsyn i specifik fråga utifrån organisationers/ enskildas perspektiv t.ex. under utredningen inför beslutsärendet 	<ul style="list-style-type: none"> • Inrätta uppdrag/roll med tydlig koppling till nyckel-process som möjliggör deltagande i prioritering och/eller beslutsfattande, t.ex. plats i beslutande nämnd
Kompetenser – myndighet	<ul style="list-style-type: none"> • Ha kännedom om vilka kanaler och kommunikationsformer som är relevanta för den aktuella målgruppen • Kunna anpassa och förenkla innehållet utifrån målgruppens kunskapsnivå 	<ul style="list-style-type: none"> • Ha kännedom om vilka kanaler som är relevanta för den aktuella målgruppen • Kunna ta emot inkomna synpunkter på ett strukturerat sätt • Tydliggöra syfte och mål • Återkoppla om resultat 	<ul style="list-style-type: none"> • Ha nätverk • Erbjud den utbildning och det stöd som krävs för att kunna föra dialog, • Facilitera dialog • Tydliggöra syfte och mål • Återkoppla om resultat 	<ul style="list-style-type: none"> • Samma kompetenser som vid övergripande dialog men ofta än mer omfattande 	<ul style="list-style-type: none"> • Samma kompetenser som vid övergripande dialog men ofta än mer omfattande • Inför och i samband med beslutsdiskussioner erbjuda stöd för att säkerställa förståelse
Kompetenser – patienter	<ul style="list-style-type: none"> • Söka och ta till sig information • Kunna föra vidare information inom organisationen 	<ul style="list-style-type: none"> • Som organisation: Kunna företräda organisationens (medlemmars) perspektiv • Som enskild: Ha personlig erfarenhet som patient eller närstående • Ha förståelse för sammanhanget medverkan avser 	<ul style="list-style-type: none"> • Inhämta kunskap kring sakfrågan/bakgrunden • Bottna i syften och mål • Representera brett • Presentera underlag och formulera sig • Ha nätverk och vara respekterad • Genomföra förankring 	<ul style="list-style-type: none"> • Som vid övergripande dialog, men än mer omfattande • Förstå TLV:s uppdrag, roll och arbetssätt • Representera patient- eller organisationsperspektivet men också förstå andra perspektiv för att kunna nå samsyn 	<ul style="list-style-type: none"> • Samma kompetenser som vid specifik dialog men ofta än mer omfattande • Representera brett under lång tid och tvärs många sakfrågor • Ta delat ansvar • Arbeta utifrån de givna ramarna för TLV

Ökande möjlighet till inflytande men också ökande krav på båda parter

TLV:s metodstöd för patientmedverkan

Form för patientmedverkan	Informera	Efterfråga synpunkter	Föra dialog – övergripande frågor	Föra dialog – specifika frågor	Ingå partnerskap
Aktiviteter – myndighet	<ul style="list-style-type: none"> • Informera för att sprida och öka kunskap, t.ex. om fattade beslut 	<ul style="list-style-type: none"> • Formulera specifika frågeställningar och efterfråga återkoppling från enskilda och/eller organisationer, t.ex. vid framtagande av rapporter eller andra underlag 	<ul style="list-style-type: none"> • Bjuda in till samtal kring och nå samsyn i ett övergripande tema utifrån organisationers/enskildas perspektiv t.ex. kring patienters behov kopplat till ett terapiområde 	<ul style="list-style-type: none"> • Bjuda in till samtal kring och nå samsyn i specifik fråga utifrån organisationers/enskildas perspektiv t.ex. under utredningen inför beslutsärende 	<ul style="list-style-type: none"> • Inrätta uppdrag/roll med tydlig koppling till nyckel-process som möjliggör deltagande i prioritering och/eller beslutsfattande, t.ex. plats i beslutande nämnd
Kompetenser – myndighet	<ul style="list-style-type: none"> • Ha kännedom om vilka kanaler och kommunikationsformer som är relevanta för den aktuella målgruppen • Kunna anpassa och förenkla innehållet utifrån målgruppens kunskapsnivå 	<ul style="list-style-type: none"> • Ha kännedom om vilka kanaler som är relevanta för den aktuella målgruppen • Kunna ta emot inkomna synpunkter på ett strukturerat sätt • Tydliggöra syfte och mål • Återkoppla om resultat 	<ul style="list-style-type: none"> • Ha nätverk • Erbjud den utbildning och det stöd som krävs för att kunna föra dialog, • Facilitera dialog • Tydliggöra syfte och mål • Återkoppla om resultat 	<ul style="list-style-type: none"> • Samma kompetenser som vid övergripande dialog men ofta än mer omfattande 	<ul style="list-style-type: none"> • Samma kompetenser som vid övergripande dialog men ofta än mer omfattande • Inför och i samband med beslutsdiskussioner erbjuda stöd för att säkerställa förståelse
Kompetenser – patienter	<ul style="list-style-type: none"> • Söka och ta till sig information • Kunna föra vidare information inom organisationen 	<ul style="list-style-type: none"> • Som organisation: Kunna företräda organisationens (medlemmars) perspektiv • Som enskild: Ha personlig erfarenhet som patient eller närstående • Ha förståelse för sammanhanget medverkan avser 	<ul style="list-style-type: none"> • Inhämta kunskap kring sakfrågan/bakgrunden • Botta i syften och mål • Representera brett • Presentera underlag och formulera sig • Ha nätverk och vara respekterad • Genomföra förankring 	<ul style="list-style-type: none"> • Som vid övergripande dialog, men än mer omfattande • Förstå TLV:s uppdrag, roll och arbetssätt • Representera patient- eller organisationsperspektivet men också förstå andra perspektiv för att kunna nå samsyn 	<ul style="list-style-type: none"> • Samma kompetenser som vid specifik dialog men ofta än mer omfattande • Representera brett under lång tid och tvärs många sakfrågor • Ta delat ansvar • Arbeta utifrån de givna ramarna för TLV

Ökande möjlighet till inflytande men också ökande krav på båda parter

- Metodstödet syftar till att underlätta arbetet med att konkretisera syfte, målsättning och vilka förutsättningar som behöver finnas på plats.
- Form för patientmedverkan väljs utifrån syfte och mål med medverkansprocessen och vilka förutsättningar som finns hos båda parter
- En grundläggande förutsättning för alla former av medverkan är att båda parter är motiverade att delta
- Samma medverkansprocess kommer i många fall att innehålla flera delar och variera över tid.
- För vissa aktiviteter kan det vara relevant att ta fram till exempel checklistor, mallar och digitala tjänster för att skapa enhetliga och effektiva medverkansprocesser.